

Briuselis, 15.11.2013
COM(2013) 909 final

2013/0399 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS NUOMONĖ

Dėl Maltos ekonominės partnerystės programos

Pasiūlymas

TARYBOS NUOMONĖ

Dėl Maltos ekonominės partnerystės programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų¹, ypač į jo 9 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Stabilumo ir augimo pakto (toliau – SAP) siekiama užtikrinti biudžetinę drausmę Sąjungoje, jame nustatyta perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir padėties ištaisymo sistema. Jis grindžiamas patikimų valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliu tvariam augimui, kuris paremtas finansiniu stabilumu: taip siekiama Sąjungos tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo tikslų;
- (2) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų yra išdėstomos nuostatos, kuriomis siekiama sustiprinti biudžeto politikos stebėseną euro zonoje ir užtikrinti, kad nacionaliniai biudžetai derėtų su ekonominės politikos gairėmis, parengtomis vadovaujantis SAP ir Europos semestru. Kadangi vien biudžeto priemonių gali nepakakti, kad būtų užtikrintas ilgalaikis perviršinio deficito padėties ištaisyimas, gali prireikti papildomų politikos priemonių ir struktūrinių reformų;
- (3) Reglamento (ES) Nr. 473/2013 9 straipsnyje išdėstytos su ekonominės partnerystės programomis, kurias pagal perviršinio deficito procedūrą turi pateikti euro zonos valstybės narės, susijusios sąlygos. Nustatant priemonių, kurios padėtų veiksmingai ir ilgam ištaisyti perviršinio deficito padėtį, planą, ekonominės partnerystės programoje turėtų būti išsamiai apibūdintos pagrindinės fiskalinės struktūrinės reformos, ypač su apmokestinimu, taip pat pensijų, sveikatos ir biudžeto sistemomis susijusios reformos, kurios bus naudingos siekiant tvariai ištaisyti perviršinio deficito padėtį;

¹ OL L 140, 2013 5 27, p. 11.

- (4) 2013 m. birželio 21 d. pagal Sutarties 126 straipsnio 6 dalį Taryba priėmė sprendimą, pagal kurį Maltai pradėta perviršinio deficito procedūra. Šiomis aplinkybėmis Maltos paprašyta iki 2013 m. spalio 1 d. pateikti ekonominės partnerystės programą;
- (5) 2013 m. spalio 1 d., t. y. per Reglamento (ES) Nr. 473/2013 9 straipsnio 3 dalyje nustatytą terminą, Malta Komisijai ir Tarybai pateikė ekonominės partnerystės programą, kurioje nustatytos struktūrinės reformos, kuriomis siekiama stiprinti viešuosius finansus ir, apskritai, laikytis 2013 m. šaliai skirtų rekomendacijų (ŠSR). Šios politikos sritys gali būti suskirstytos pagal šiuos tikslus: i) užtikrinti viešųjų finansų tvarumą (ŠSR 1, 2 ir 4 punktai), ii) didinti viešojo administravimo veiksmingumą (ŠSR 2 ir 5 punktai), iii) didinti potencialų gamybos apimtys augimą, kartu didinant konkurencingumą ir skatinant įvairią ir subalansuotą ekonomiką (ŠSR 2, 3 ir 4 punktai) ir iv) užtikrinti finansinį stabilumą (ŠSR 5 punktas);
- (6) Malta ketina įgyvendinti šias fiskalines struktūrines priemones: i) fiskalinės sistemos reformą, ii) išlaidų peržiūrą ministerijų lygmeniu, iii) toliau vykdyti pensijų reformą ir įvesti trečią pensijų kaupimo pakopą, iv) priemones, skirtas pagerinti paslaugų teikimą sveikatos priežiūros sektoriuje, v) restruktūrizuoti valstybines įmones, vi) didinti viešojo administravimo veiksmingumą ir vii) palaipsniui keisti apmokestinimo našta ir pereiti nuo tiesioginių prie netiesioginių mokesčių. Priemonių rinkinys iš esmės tinkamas ir galėtų padėti stiprinti viešuosius finansus. Nepaisant to, tam tikrose srityse, kaip antai, ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo užtikrinimas, reikalingos tolesnės priemonės;
- (7) fiskalinės sistemos reforma yra tinkama ir galima tikėtis, kad ji sustiprins fiskalinį valdymą ir padės suvaldyti fiskalinius nuokrypius. Tikimasi, kad paskyrus nepriklausomą fiskalinę tarybą būtų pagerinta Maltos viešųjų finansų stebėseną ir planavimas. Tačiau Parlamentas iki šiol dar nepatvirtino šios reformos;
- (8) šiuo metu vykstančios išlaidų peržiūros, kurios tikslas – nustatyti, kur galima sumažinti išlaidas, ir didinti viešųjų išlaidų veiksmingumą, rezultatas, viena vertus, gali būti lėtesnis išlaidų augimas ir, kita vertus, daugiau ekonomikos augimą skatinančių viešųjų išlaidų;
- (9) įvedus trečią pensijų kaupimo pakopą, būtų galima pagerinti pensijų sistemos adekvatumą, tačiau tai nepadėtų padidinti jos tvarumo. Atrodo, kad šiuo metu nesvarstoma imtis jokių kitų svarbių priemonių, kurios Maltai rekomenduotos ŠSR 2 punkte, visų pirma, sparčiau didinti teisės aktais numatytą pensinį amžių ir didinti faktinį pensinį amžių;
- (10) galima tikėtis, kad numatytomis priemonėmis, kuriomis siekiama gerinti paslaugų teikimą sveikatos priežiūros sektoriuje, bus padidintas sistemos veiksmingumas ir adekvatumas. Tačiau dėl to gali padidėti valstybės finansuojamų sveikatos priežiūros paslaugų paklausa ir paspartėti jų diegimas. Kadangi nėra išsamesnės informacijos apie priemones, neįmanoma nustatyti, koku mastu reforma gali sumažinti su viešosiomis išlaidomis susijusius sunkumus ilgoju laikotarpiu;
- (11) dėl valstybinių įmonių, pavyzdžiui, nacionalinės oro transporto bendrovės *Air Malta* ir energetikos bendrovės *Enemalta*, restruktūrizavimo, būtų galima pagerinti jų finansinės veiklos rezultatus ir kartu sumažinti valstybės finansų neapibrėžtuosius įsipareigojimus. Politinės pastangos energetikos sektoriuje itin pastebimos, nes pagrindinės energijos tiekėjos *Enemalta* vyriausybės užtikrinta skola sudaro apie 10 %

BVP. Be to, galima tikėtis, kad dėl to sumažės poreikis ateityje teikti valstybės subsidijas;

- (12) valdžios institucijos pristato šiuo metu vykdomas ir naujas priemones, kuriomis galima tikėtis padidinti viešojo administravimo gebėjimus siekiant užtikrinti mokestinių prievolių vykdymą ir sumažinti mokesčių slėpimą. Be to, programoje nurodomos priemonės, kurios padėtų sutrumpinti viešųjų pirkimų procedūras ir padidinti jų veiksmingumą;
- (13) dėl nurodyto laipsniško perėjimo nuo tiesioginių prie netiesioginių mokesčių galėtų būti paskatintas darbo vietų kūrimas ir padidintas mokesčių sistemos poveikis augimui. Tačiau šie pokyčiai yra aprašyti labai bendrais bruožais, išsamesnės informacijos nepateikiama. Be to, vis dar nėra pateikta planų įmonių įsiskolinimui palankiam mokestiniam iškraipymui panaikinti;
- (14) ekonominės partnerystės programa taip pat apima įvairias nefiskalines struktūrines priemones, kuriomis iš esmės siekiama laikytis 2013 m. ŠSR. Į politikos planus įtrauktos išsamios teismų sistemos reformos ir energijos šaltinių diversifikacija. Atrodo, kad priemonės nukreiptos teisinga linkme, ir galima tikėtis, kad bus prisidėta prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo Maltoje, kartu užtikrinant finansinį stabilumą. Vis dėlto, jos dar nebaigtos rengti ir paprastai pateikiama labai nedaug informacijos. Todėl, kai tik politikos planai taps konkretesni ir jų įgyvendinimas bus toliau pažengęs, reikės toliau nagrinėti jų poveikį ir indėlį sprendžiant 2013 m. ŠSR nustatytus uždavinius,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

Į Maltos ekonominės partnerystės programą, kuri 2013 m. spalio 1 d. pateikta Komisijai ir Tarybai, be kita ko, įtrauktos fiskalinės struktūrinės reformos, kurių iš dalies pakaks, kad būtų pasiekta patikima fiskalinė būklė. Visų pirma ekonominės partnerystės programoje išplečiama fiskalinių ir nefiskalinių reformų darbotvarkė, įtraukta į 2013 m. nacionalinę reformų programą ir stabilumo programą, ir pristatyti politikos planai, kuriais siekiama pagerinti valdžios sektoriaus išlaidų veiksmingumą, stiprinti viešąjį administravimą ir restruktūrizuoti valstybines įmones. Apskritai, visos reformos dar nebaigtos rengti ir jų priėmimui bei įgyvendinimui vis dar kyla pavojus. Be to, kai kurias ŠSR dar reikia įvykdyti iki galo, visų pirma susijusias su ŠSR 1 punkte nurodytu įmonių įsiskolinimui palankiu mokestiniu iškraipymu ir ŠSR 2 punkte nurodytu ilgalaikiu viešųjų finansų tvarumu. Todėl prašoma, kad būsimoje nacionalinėje reformų programoje ir stabilumo programoje Malta pateiktų papildomos informacijos apie numatytų reformų įgyvendinimą, atsižvelgdama į papildomas priemones, kurios padėtų užtikrinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą. Komisija ir Taryba atsižvelgdamos į Europos semestrą stebės, kaip reformos įgyvendinamos.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*